

důkaz svědky Ludvíkem H-em a Vavřincem K-em, ježto na těchto průvodních prostředcích ani soud odvolací a ani soud procesní své zjištění nezaložil. Již uvedená vada § 503 čis. 2 c. ř. s. postačuje ke zrušení rozsudku, neboť bez řádného zjištění skutkového nelze spor přezkoumati ani po právní stránce a proto nebylo třeba zabývatí se dalšími důvody dovolacími.

Čís. 11358.

Výhrada vlastnictví.

Vedení exekuce na vlastní věc nemá o sobě v zápětí ztrátu vlastnictví. Ztráta vlastnictví nastává jen, lze-li v exekuci shledávati (§ 863 obč. zák.) vzdání se vlastnictví. To jest možné jen, vede-li věřitel exekuci na svou věc vědomě. Za vzdání se jest považovati i, když vymáhající věřitel, který teprve po zabavení seznal, že byla zabavena jeho vlastní věc, v exekuci pokračoval nebo trval na vydobytém zástavním právu soudcovském, nepodniknuv v přiměřené lhůtě nic, by bylo zrušeno.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1932, Rv II 847/30.)

Žalovaná firma vedla proti manželům F-ovým k vydobytí peněžité pohledávky exekuci na pianino. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalující firma nepřípustnosti exekuce, tvrdíc, že prodala pianino Anně F-ové na splátky s výhradou vlastnictví, až do úplného zaplacení kupní ceny, jež dosud zaplacená nebyla. Žalovaná namítla najmě, že vlastnické právo žalobkyně k pianinu zaniklo, ježto žalobkyně vedla proti manželům F-ovým k dobytí nedoplatku kupní ceny exekuci, za níž bylo pianino zabaveno. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Nesporno jest, že pianino, o které tu jde, bylo žalující stranou prodáno Anně F-ové s výhradou vlastnictví až do jeho úplného zaplacení, a že kupní cena není ještě zapravena. Přes to zamítl procesní soudce vylučovací žalobu, maje za to, že vlastnické právo žalující strany k pianinu zabavením v exekučním řízení vedeném k vydobytí zbytku kupní ceny pianina zaniklo. Žalující strana tvrdila, že se zabavení pianina stalo jen z omylu, ona nevěděla, že šlo o pianino, ke kterému si vyhradila vlastnické právo. Tomuto tvrzení jež první soudce považoval za právně bezvýznamné, nebyla dána víra, ježto se zabavení stalo za intervence, intervenientka musela tedy ihned viděti, že zabavuje pianino patřící žalující straně a muselo zabavení býti zástupci ihned nápadné, ježto se vymáhaná pohledávka vztahovala na nedoplatek za pianino. Dále dovozuje procesní soudce z toho, že žalující strana byla zajisté zástupcem uvědoměna o zabavení pianina, že žalobkyně a její zástupce dobře věděli, že zabaveno bylo svého času pianino, jehož vlastnictví bylo vyhraženo, a že při nejmenším se museli o tom časem dozvědět. Toto odůvodnění nedostačuje sice k zamítnutí žaloby. Aby však bylo na jisto postaveno, zda ony závěry procesního soudu jsou ospravedlněny, připustil odvolací soud důkaz výsledkem svědkyně Marie H-ové. Svěd-

kyně potvrdila, že při zabavení nevěděla, že šlo o vydobytí kupní ceny za prodané pianino, že nevěděla, že zabavené pianino patří vlastnický žalující straně, a že neví, kdy a jakým způsobem bylo později zjištěno, že pianino, jež bylo z exekuce vyloučeno, bylo pianinem, které prodala žalující strana F-ové. Odvolací soud dal výpovědi této svědkyně úplnou víru, zvláště ana ani žalovaná strana netvrdila okolnosti, které by byly v rozporu s výpovědi Marie H-ové. Není tedy správný závěr procesního soudu, že při zabavení bylo ihned viděti, že bylo zabaveno pianino žalující strany, jehož kupní cena nebyla zaplacená, a že žalující strana dobře věděla, že bylo zabaveno toto pianino. Zda se o tom dověděla později a zda ihned vyloučila pianino z exekuce, když si o tom zjedнала vědomost, nemá rozhodující význam. O tom, že výhrada vlastnictví a vlastnické právo k zabavenému pianinu zanikly, bylo by lze mluvit jen, kdyby okolnosti připustily závěr, že žalující strana upustila od výhrady vlastnictví a že se vzdala svého vlastnického práva. Takových okolností tu není. Žalující strana nevedla exekuci výslovně na pianino, jehož kupní cena byla vymáhána, neoznačila předměty, které mají býti zabaveny, a nebyla při zabavení přítomna, nýbrž přítomna byla Marie H-ová (intervenientka), které však nebylo známo, že bylo zabaveno pianino žalující strany, a že šlo o vydobytí kupní ceny za toho pianino. Bylo tedy pianino zabaveno, aniž měla žalující strana vůli, zabavit své vlastní pianino. Žalující strana nabyla sice formální soudcovské právo zástavní na svém vlastnictví, ale nelze o tom mluvit, že se vzdala svého vlastnictví. Žalobkyně měla na vůli, buď se vzdáti svého vlastnického práva a rozhodnouti se pro soudcovské právo zástavní anebo trvati na vlastnickém právu a vzdáti se soudcovského práva zástavního. Žalobkyně rozhodla se pro to, by dále zůstala majitelkou zabaveného pianina, ana je vyloučila z exekuce a vyzvala žalovanou stranu, by exekuci zrušila. Zda se to stalo hned po zjištění, že jde o vlastní pianino či teprve po uplynutí nějaké doby, nemá pro otázku vlastnictví právní význam. Za tohoto stavu věci nepřestala žalující strana býti vlastníci zabaveného pianina, právo vlastnické nepřešlo se žalobkyně na kupitelku pianina, a jest exekuce vedená žalovanou stranou na pianino nepřípustnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c. ř. s. shledává dovolatelka především v tom, že odvolací soud právně mylně nepovažuje za projev vůle vzdáti se práva vlastnického, vede-li vymáhající věřitel exekuci na předmět, jehož vlastnictví si vyhradil. V této všeobecnosti se odvolací soud nevyslovil, nýbrž zdůraznil, že rozhodným jest vědomí věřitelovo o tom, že zabaven jest předmět jeho vlastnictví, a to právem. Pouhé vedení exekuce na vlastní věc nemá o sobě v zápětí ztrátu vlastnictví; není zákonného předpisu, který by to ustanovoval. Ztráta vlastnictví nastává jen, lze-li v exekuci shledávati (§ 863 obč. zák.) vzdání se vlastnictví, jak to bývalý nejvyšší soud ve Vídni uvedl výslovně ve svém plenisimárním rozhodnutí z 23. května 1916 Pres 176/16, judikát

čís. 246 a i československý nejvyšší soud opětně rozhodl (čís. 4992, 8527 a 10.005 sb. n. s.). To jest možné jen, vede-li věřitel exekuci na svou věc v ě d o m ě. Kde vědomí toho není, nelze vedení exekuce vykládati jako vzdání se práva vlastnického. Na vzdání se nemůže býti usuzováno, třeba, že žalující strana byla při zabavení zastoupena Marií H-ovou, ona tato nevěděla, že zabavované pianino jest vlastnictvím žalující strany. Vzdání se ovšem nelze shledávati ani v tom, že žalující v exekučním návrhu předem ze zabavení nevykloučila pianino, poněvadž nemohla se vši jistotou předvídati, že i k jeho zabavení dojde. Za vzdání se ovšem musilo by býti považováno, kdyby vymáhající věřitel, který teprve po zabavení seznal, že zabavena byla jeho vlastní věc, v exekuci pokračoval nebo aspoň trval na vydobytém zástavním právu soudcovském a nepodnikl nic, by bylo zrušeno. Toho však u strany žalující není; zakročivši o zrušení exekuce na pianino dala jasně na jevo, že trvá na svém právu vlastnickém. Ovšem zakročení o zrušení musí se státi v tak přiměřené lhůtě po nabytí vědomosti o zabavení vlastní věci věřitelovy, by ani z otálení s návrhem na zrušení nebylo lze souditi na to, že se věřitel spokojil zástavním právem soudcovským. Věřiteli ovšem jest ponechati čas, by se přesvědčil, že zabavená věc jest skutečně jeho vlastnictvím, a nelze ani žádati, by návrh na zrušení exekuce podal neprodleně, jakmile vlastnictví zjistil; stačí, podán-li byl návrh ve lhůtě přiměřené okolnostem. V souzeném sporu lhůtu tu za přiměřenou jest považovati. Žalující firma věděla, že zabavené pianino jest jejím vlastnictvím již 8. ledna 1930, kdy podle vlastního tvrzení vyzvala stranu žalovanou, by její vlastnictví k pianinu uznala a zrušila exekuci rovněž žalovanou na ně vedenou. Dovolatelka to odmítla dopisem ze dne 11. února 1930, načež žalující návrh na zrušení podala dne 12. února 1930. Sečkala-li žalující s návrhem tím, až z odpovědi dovolatelky sezná její stanovisko, nelze to podle § 863 obč. zák. považovati za nepochybné vzdání se vlastnictví, nýbrž jen za odsunutí rozhodnutí, čemu žalující dá přednost, zdali vlastnictví, či soudcovskému právu zástavnímu, kteréžto odsunutí bylo poměry odůvodněno. Není-li tu však vůbec vzdání se vlastnictví, není místa pro úvahy dovolatelky, že zrušením exekuce na pianino vlastnictví vymáhajícího věřitele nemohlo oživnouti.

Čís. 11359.

Neměl-li nájemník podle nájemní smlouvy nárok na používání elektrického světla po celou noc, měl nárok jen na normální používání světla, nikoliv pomocí vypínače bez klíče podle své potřeby.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1932, Rv I 1458/30.)

Žalobou, o níž tu jde, domáhali se nájemníci na majitelce domu, by byla uznána povinnou na místě vypínače ode dne 3. května 1929 v průjezdě domu připevněného klíčem zamknutého připevniti obyčejný neuzamknutý vypínač a tím žalobcům umožniti, by podle svého nájemního práva jako před 3. květnem 1929 mohli elektrické osvětlení průjezdu a schodů zapnouti a ho použiti. Procesní soud prvé